

פחד דוד

פרשת
עקב
כ' אב
תשע"ד

729

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:47 | 19:03 | 18:55 | 19:04

מוצאי שבת 20:01 | 20:03 | 20:04 | 20:02

רבינו תם 20:37 | 20:39 | 20:38

משכיל לדוד

הדרך לתורה ויראה רצופה בהתבוננות

ככל שעולים יותר גבוה, הבניין יותר נקי. ולמדתי מזה מוסר השכל גדול שככל שהאדם יותר מחובר לארציות ולגשמיות, הרי הוא מלוכלך יותר. וככל שהאדם מרום את עצמו ומתנתק מהבלי העולם הזה וממנעמי הארץ, אזי הוא יותר נקי, כי העיקר הוא שידע האדם שאין כל ערך להבלי העולם הזה, וכל חיי העולם הזה ומנעמיה לא ניתנו אלא לשרת את האדם שעובד את ה' יתברך, אבל אין להם כל ערך, ועל ידי התבוננות זו יוכל לרכוש תורה ויראת שמים.

ובזה יתפרש לנו ההבדל בין נבוכדנאצר לנירון קיסר, ששניהם רצו להחריב את בית המקדש, ונבוכדנאצר אכן החריב את בית המקדש ואילו נירון קיסר כשהגיע לשערי העיר ירושלים, חזר בו מכוונתו וברח משם והתגייר וזכה שיצא מצאצאיו התנא רבי מאיר זיע"א (גיטין נו, א). ויש להבין מדוע באמת נירון קיסר זכה לכך, ואילו נבוכדנאצר שהיה גם כן מכבד את ה' יתברך לא זכה לכך, ועל אף שניתן לו שכר על פעולתו אבל בכל זאת לא זכה לכך, שהרי כששמע מלך בבל את הנס הגדול שעשה ה' לחזקיהו שנשתנו סדרי הבריאה בזכותו, הוא החליט לשלוח מכתב לכבוד הקב"ה וחזקיהו, וכתב במכתב "לכבוד המלך חזקיהו לכבוד הקב"ה אלוקי ישראל ולכבוד ירושלים", ונתן זאת לשליח שילך לירושלים ויתן את המכתב לחזקיהו המלך, ואחרי רגע נתעורר נבוכדנאצר שהיה הסופר של מלך בבל שראוי להקדים את שמו יתברך לפני חזקיהו.

מה עשה? הוא פסע שלש פסיעות לעבר השליח, עצר אותו משליחותו ותיקן את מה שכתב מלך בבל, דהיינו שהקדים את שמו יתברך ורק אחריו הזכיר את המלך חזקיהו. ובשכר שלש פסיעות אלו זכה שהקב"ה המליך אותו על כל העולם, כיון שכיבד את ה' יתברך (סנהדרין צו, א). וצריך א"כ להבין כיצד קרה שנבוכדנאצר החריב את בית המקדש הגם שהיה מכבד את הקב"ה ואילו נירון קיסר חזר בו, ולא זו בלבד אלא אף זכה שיצא מצאצאיו התנא רבי מאיר זיע"א.

אלא ביאור העניין הוא כמו שנתבאר, שכאשר אדם אינו מתבונן, הוא אינו מתעלה, והנה נבוכדנאצר כשחזר בו ותיקן את המכתב ששיגר בלאדן מלך בבל, הוא עשה מעשה גדול אך הוא עשה זאת בלא התבוננות ולכן על אף שקיבל שכר על כך, אבל לא הוא נתעלה מזה. מה שאין כן אצל נירון קיסר כשהוא בא להילחם בעם ישראל ולהחריב את בית המקדש, הוא התבונן בדרכיו ואמר - וכי הקב"ה רוצה שאני אחריב את ירושלים ואחר כך יתנקם בי ויעניש אותי, והתעורר מזה וברח משם והתגייר במחבוא וזכה שיצא מצאצאיו רבי מאיר זיע"א, וזהו השכר שאדם מקבל כאשר הוא מתבונן ואינו חי כבהמה אלא ממאס את חיי ההבל של העולם הזה, ואז הוא זוכה להדבק בתורה ולקנות יראת שמים.

"זעתה ישראל מה ה' א-להיך דורש מעמך כי אם ליראה". (דברים י, ב)

כלומר שמה מתכוון שאין הקב"ה דורש מאיתנו דבר גדול מדאי, אלא דורש מאיתנו רק קצת, והיינו יראת שמים, ונראה מדברי משה שיראת שמים הינה דבר קל, וזהו פלא, שהרי ידוע כמה קשה להשיג מעלה זו של יראת שמים,

ונראה לבאר העניין, שבאמת לא קשה להשיג יראת שמים, רק שאצלנו ישנם מעכבים המפריעים לנו בעבודת ה', והם הגורמים לנו שלא לקנות את מידת יראת שמים. והמעכב הגדול הינו בגין כך שאנשים חיים בערבוביא ואין האדם יודע להבדיל בין טוב לרע, בין ישר לעקום, לכן אין יראת שמים, כי כשאדם לא דבוק רק בתורה אלא יש לו טעם וחשק גם בהבלי עולם הזה, אזי אין התורה משפיעה עליו מכוחה ואין היא נותנת לאדם את רגשות יראת שמים שהוא צורך להם במלחמתו עם היצר הרע.

הסבא רבי **יאשיהו פינטו** זיע"א קרא לכל ספריו בשם כסף כגון **"כסף נבחר"**, **"כסף מזוקק"**. כשנשאל פעם למה קרא כך לכל הספרים שלו, אמר שהוא בא ללמד בזה יסוד גדול מאוד להצלחה בתורה, והוא, כי הנה ידוע שכל אדם בעולם יש לו נטייה ואהבה לכסף וזהו, ואפילו כשיש לאדם הרבה כסף, הוא אינו שקט, ותמיד מחפש תחבולות ועצות כיצד להרבות את כספו וזהו, ועל זה בא ללמדנו שבכדי להצליח בתורה, חייב האדם בתחילה לדעת ולהבין את גודל ערכה ויקרותה של התורה, ואז לקחת את כל הנטיות האלו, את כל האהבה שיש לו לעולם הזה, ואת כל המאמצים שהוא היה עושה כדי להשיג עוד כסף, את כל ליבו וחשקו להפנות אך ורק לתורה, עד כדי שיוכל לומר על עצמו- "נכספה וגם כלתה נפשי", נכספה היינו מלשון 'כסף', והכוונה בזה היא שאת כל הנטייה לכסף שיש לאדם הוא מפנה אל הקב"ה, אל התורה, ורק כשהאדם יודע את הערך היקר של התורה, אז הוא יכול להצליח בתורה, רק כשהוא מבין עמוק בלבבו שצריך לוותר על כל מנעמי והבלי העולם הזה, רק אז יזכה לתורה, וכמו שדרשו חז"ל (עי' ברכות סג, ב) "אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה".

פעם עליתי בבנין רב קומות, וכשהתבוננתי ראיתי שככל שעלינו יותר גבוה, היה הבניין יותר נקי, שבקומת הכניסה היה מאוד מלוכלך ובקומה הראשונה היה פחות מלוכלך וכן הלאה, כמה שעליתי יותר גבוה המקום היה יותר נקי. והסיבה היא משום שבקומה הראשונה עוברים כל דיירי הבניין - גם אנשי הקומה השנייה והשלישית, אבל בקומה הגבוהה יותר, עוברים רק דיירי הקומה ההיא, ואילו דיירי הקומה הראשונה לא עוברים שם, לכן

הילולא דצדיקיא

- כ - רבי יוסף צוברי
- כא - רבי אהרן רוקח ב"ר ישכר דוב האדמו"ר מבעלז
- כב - רבי מרדכי בר הלל (ה'מרדכי')
- כג - רבי ישראל יעקב קנייבסקי ה'סטייפלר'
- כד - רבי ישמעאל הכהן רבה של צפת הי"ד
- כה - רבי עזרא שעיו
- כו - רבי יואל טיטלבוים מסאטמאר מח"ס "ויואל משה"

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטר השבוע:

"ותאמר ציון" (ישעיה מט)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב, ותוכן הפטרה פרקי נחמה לצד פרקי אמונה בה' ובתורתו

"ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני. התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך"

(ישעיה מט. יד-טו)

אמר ריש לקיש, אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, אדם נושא אשה על אשתו ראשונה, זוכר מעשה הראשונה. אתה עזבתני ושכחתיני!
אמר לה הקדוש ברוך הוא:

בתי שנים עשר מזלות בראתי ברקיע, ועל כל מזל ומזל בראתי לו שלשים חיל, ועל כל חיל וחיל בראתי לו שלשים לגיון, ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רהטון, ועל כל רהטון ורהטון בראתי לו שלשים קרטון, ועל כל קרטון וקרטון בראתי לו שלשים גסטרא, ועל כל גסטרא וגסטרא תליתי בו שלש מאות וששים וחמשה אלפי רבוא כוכבים כנגד ימות החמה. וכולן לא בראתי אלא בשבילך. ואת אמרת "עזבתני ושכחתיני"?

"התשכח אשה עולה". אמר הקדוש ברוך הוא: כלום אשכח עולות אילים ופטרי רחמים שהקרבת לפני במדבר?

אמרה לפניו: רבונו של עולם, הואיל ואין שכחה לפני כסא כבודך שמא לא תשכח לי מעשה העגל?

אמר לה: "גם אלה תשכחנה".

אמרה לפניו: רבונו של עולם, הואיל ויש שכחה לפני כסא כבודך, שמא תשכח לי מעשה סיני?

אמר לה: "ואנכי לא אשכחך".

(ברכות לב)

"כי נחם ה' ציון נחם כל חרבותיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה' ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה"

(ישעיה נא. ג)

יש לדקדק מדוע פתח הכתוב בלשון עבר וסיים בלשון עתיד?
ונראה לבאר על פי המסופר על הרמב"ן ז"ל, שכאשר עלה לארץ ישראל וראה רוב השפע אשר שם, נצטער מאד עד שנתעלף.

כשנתישבה דעתו אמר: אדרבה בזה השפע אמצא ניחום ותקווה.

משל למה הדבר דומה? למינקת שחלה תינוקה, הנה בודאי שהיא עושה כל מאמץ לשמור על חלב דדיה שלא יפסק, אבל אם חלילה תנוקה מת, אז היא עושה הכל כדי שהחלב יפסק.

והנמשל, אילו רצה ה' יתברך לעזוב אותנו חלילה עד נצח, היה מסיר את השפע מהארץ, אבל כאשר אנו רואים שלא פסק ולא חדל השפע, זאת לנו לעד נאמן שיישיב ה' את שבותינו להשיבנו על אדמתנו ולהניקו מברכתו.

וזהו שאומר הכתוב: "כי נחם ה' ציון", על ידי שמקיים "וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה'", ומזה ראייה כי "ששון ושמחה ימצא בה" לעתיד לבוא.

(פתח השער")

במסילה נעלה

מזראה של מלכות

וסיפרה בשבחך ובשבח הברכות שלך שמתקבלות במרומים, ועל כן החלטתי לבוא לבקש ממך ברכות בעבורי, בעבור בעלי ובעבור ילדי".

מרוב מבוכה קמתי ממקומי והתהלכתי בחדר, במשך מספר רגעים הסתובבתי במשרד כשכל אותו הזמן חשבתי לעצמי - אין ספק שאברך אותה כפי בקשתה, אולם מה היא באה לחפש אצלי? מדוע היא מבקשת דווקא ממני ברכה? מה גרם לה לבקש דווקא את ברכתי כרב יהודי?

לבסוף, לאחר הרהורים רבים שאלתי אותה:

"גברתי, איך את רוצה לקבל את הברכה בכתב או בעל פה?"

"בשניהם" היא השיבה "גם בעל פה וגם בכתב, שיהיה לי את הברכה כתובה לשמירה".

ואכן כפי בקשתה כתבת יעבורה את הברכה על דף נייר, וברכתי אותה גם בעל פה שהקב"ה יגן עליה, ושתזכר למעמד גבוה בבית הלבן ותהא אוהבת ישראל ומגנה עליהם.

הגברת קלינטון שמחה מאד בברכתי שבעל פה ונטלה גם את הברכה הכתובה. אך את העיקר השאירה בידי - את הלקח שלמדתי מביקורה:

הנה אישה זו, שיתכן ויום אחד היא תהיה נשיאת הממלכה הגדולה בעולם, מבקשת דווקא את ברכתם של היהודים - דבר שמראה באופן מוכח על הייחודיות שיש לעם היהודי על פני העמים האחרים.

ולימוד נוסף למדתי מהביקור - שכשם שלפני הגברת קלינטון, שהיא אישה רמת מעלה ורבת חשיבות השתדלתי לנהוג בכבוד מלכים, כך עלי להתנהג לפני ריבונו של עולם שהוא מלך מלכי המלכים, ומלוא כל הארץ כבודו.

באחת הפעמים בהן קיבלתי קהל בארצות הברית, שמעתי לפתע קול רעש גדול במשרדים שלנו שבמנהטן, רעש של אזעקה, אנשי משטרה, אנשים זזו ונדחפו ואני נבהלתי מאד.

ניסיתי להבין מה קורה, ופתאום נכנס המזכיר שלי לחדר ואמר: "רבי דוד, אשתו של הנשיא ביל קלינטון באה לפה, היא רוצה לקבל ממך ברכה".

הייתי מופתע מאד והתקשיתי להאמין לדבריו:

"האם אתה רציני או שאתה צוחק עלי? אשתו של ביל קלינטון - נשיא ארצות הברית רוצה ממני ברכה?" כך שאלתי.

אך המזכיר שלי התעקש:

"רבי דוד, חלילה לי מלצחוק עליך. הגברת קלינטון באמת בדרך למשרד שלך. לפני מספר רגעים היא הגיעה לכאן, וכל אנשי הביטחון שלה הגיעו איתה כדי לאבטח את האירוע".

"איך אתה יודע שזוהי הגברת קלינטון? האם ראית אותה אי פעם? מהיכן אתה מכיר אותה?" שאלתי אותו בספקנות רבה.

עודנו מתווכחים, וכבר שומרי הראש של האישה המלכותית פינו את כל הנוכחים במקום והגברת קלינטון בכבודה ובעצמה נכנסה לחדרי. הצעתי לה לשבת ולבסוף שאלתי אותה: "גברת קלינטון, מה אני יכול לעשות עבורכם?"

והיא השיבה לי: "יש לי חברים רבים שהם יהודים ומידי פעם אני הולכת ומתארחת אצלם. במיוחד אני מחבבת את סעודות השבת בבתי היהודים. השבוע בשבת, כאשר התארחתי אצל משפחת ידידים יהודית, בעלת הבית דיברה עליך

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

שליטת המעלות

אסור לומר על אדם שאין לו מעלות, כגון שאינו חכם, גיבור או עשיר, כיון שבדברים אלו יכול להיגרם לו נזק או צער.

באמירת לשון הרע על אדם בכך שאינו חכם יש חומרה מיוחדת, כיון שלא יכולה להיות בזה שום כוונה טובה, אלא רק כוונה רעה. וגם אנשים נוטים להאמין לכך יותר מלדברי גנאי אחרים.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

"ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמוהו, שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא". (דברים ז, כו)

מצינו בדברי התורה הקדושה שמשה רבנו מצווה את עם ישראל טרם כניסתם לארץ, לשרוף להשמיד ולאבד את פסילי העמים הגרים בארץ, היות ויש להם דין תועבה שאותה צריך להחרים כמאמר הפסוק "שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא". והנה לא די להם לישראל להשמיד את אלילי העמים היושבים בארץ, אלא עליהם להוקיעם ולהרחיקם מעל נפשם בזה שיחושו כלפיהם שיקוץ ותועבה. ומציאות זו בה נצטוו עם ישראל לתעב את עבודת האלילים, מלמדת אותנו עד כמה הקב"ה רואה בחומרה עבודה לאלוהים זרים אשר אבותינו לא ידעום.

והנה בימינו אנו אך מעטים הם העמים העובדים עבודת אלילים, ובכללם מצינו את עמי המזרח הסוגדים לבריאות שונות כגון צבא השמים וכן את הפרה המקודשת לעם ההודי. ובעוד שבעבר עבודת אלילים היתה נפוצה כמעט על פני כל העולם כולו, אך במשך השנים עם הקידמה והמודרניזציה, עבודת האלילים הלכה ונתמעטה בעולם ונשתמרה רק בקרב אומות מעטות אשר חיות עדיין את חיי העבר. והנה בל נטעה לחשוב שעבודת האלילים אכן פסקה ועברה לה מן העולם, ולמרות שאין מדובר בעבודת אלילים כפשוטה, מכל מקום בדורנו קיימת עבודה זרה מן הסוג המודרני והמתקדם, והיא מפילה בקרבה רבים וטובים.

ואם נחשוף את הדבר, אזי מדובר באינטרנט, שלמרות כל הטוב שהוא נושא בתוכו, קיללתו מרובה מברכתו. ואמנם לא נוכל להכחיש ולהתעלם מייעילותו של כלי זה שבהיקש על מספר מקשים, הוא מגלה בפנינו עולם ומלואו, ובמקום להתרוצץ מהכא להתם, בהקשה על המקלדת והזזת העכבר כל העולם כולו מתגמד ומתרכז על המסך העומד מולנו. כמו כן משום היעילות והתפוצה של כלי זה המצוי בקרב בתייהם ומשרדיהם של רבבות, הוא החל לשמש ככלי להפצת שיעורי תורה והעברת מסרים תורניים, שאם עד עתה יש אנשים שהתקשו לבוא לשיעורי תורה בטענה שזמנם אינו מצוי בידם, הרי שעם ההתפתחות הטכנולוגית והזמינות התקשורתית בהישג יד, המשימה נעשתה עבורם פשוטה בהרבה, ובזמנם הפנוי הם יכולים מיד להתחבר ולהתקשר לשיעור תורני כלשהוא ולהתחזק ביראת ה' טהורה.

וכפי שאמרתי איני בא להתעלם ולהמעיט מייעילותו של כלי זה שלעיתים משמש ככלי עזר, אך באותה מידה איני יכול להתעלם מן הסכנה העצומה שהוא טומן בחובו. ומשום היותי חי ונושם את תחושת הקהל מתוך כך שהנני נפגש עם אנשים רבים הבאים לספר לפני את צרותיהם ומצוקותיהם, יודע אני בתכלית הידיעה שהאינטרנט הינו סכנה איומה לשלמותו של התא המשפחתי ולחינוכם של צעירי הצאן, ואף שמעתי על מקרים, בהם מבוגרים נפלו במלכודת דבש זו, ולמרות שחשבו שגילם הבוגר מחסן אותם מפני פגעי הרחוב, הם נפלו שדודים באין מנגנון בקרה לתכנים אליהם נחשפו במהלך עבודתם עם האינטרנט.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות למען תחיון ורבייתם ובאתם וירשתם את הארץ" (א.ת.)

יתבאר על פי דבריהם ז"ל שאמרו (מו"ק כח.) בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא, עד כאן. ובא מאמר משה כאן להם בדבר חידוש, שאם ישראל יתעצמו לשמור ולעשות כל המצות בכללות יובטחו משלשתם יחד. והוא אומר כל המצוה וגו', "למען תחיון", הרי חיים. "ורבייתם", הרי בנים. "ובאתם וירשתם" וגו', הרי מזוני. ארץ ומלואה ובתים מלאים כל טוב וגו'. ומעתה כל המתעצם בשלימות התורה והמצות, מובטח בבני ובחיי ומזוני. וזה לך האות; אברהם, שהמזל היה מגיד עליו שלא יהיה לו בנים, ולצד שהתעצם בשלימות בעבודת ה' נשתנה המזל, והיו לו בנים.

מן המעיין

"ושמר ה' א-להיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתך". (י. יב)

מדוע התחיל הכתוב בלשון רבים "ושמרתם ועשיתם" וסיים בלשון יחיד "ושמר ה' אלהיך לך"?

חילוק נאה מובא בספר "מעם לועז":

לפעמים תראה שנים עושים את אותה מצוה, לשניהם יש אתרוג מהודר או תפילין מהודרות, אלא שהאחד התכוון לשם שמים באמת וכל מגמתו בהידור המצוה לכבוד ה' יתברך, ולעומתו השני כל מעשיו לשם כבוד.

וזהו שרמז הכתוב, שבקיום המצוה כתוב "ועשיתם" לשון רבים, אך במתן השכר כתוב בלשון יחיד "ושמר ה' לך את הברית והחסד". ללמדך שכל אחד מקבל שכר כפי איכות המצוה שלו, והכל הולך אחר המחשבה הטהורה.

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' א-להיך". (ח. י)

יש להתבונן מדוע לא תיקנו חז"ל לברך אשר קדשנו במצוותיו וצונו על ברכת המזון לפני שמברך, כפי שתקנו על שאר המצוות?

אלא, ביאר ה"שפת אמת", הרי כל הברכות שתקנו חז"ל הם על קיום מצוות שהקדוש ברוך הוא קדשנו על ידן - למרות שאין השכל מחייבן.

לא כן ברכת המזון, שהברכה הזו היא לא נתקנה מצד הקדושה שקדשנו במצוותיו, אלא השכל הפשוט מבין שכשאתה אוכל עליך להודות למי שנתן לך לאכול ולשבו.

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' א-להיך". (ח. י)

כתב הרב "יסוד ושרש העבודה" לבניו בענין עבודת הבורא יתברך למען ישמעו וילמדו, וז"ל:

קודם ברכת המזון אחר אכילתי ביחידות בביתי הקטן מסוגר כפי שידעתם, הנה מרוב פחדתי פן יבוא איזה אדם וינקש על הדלת באמצע ברכת המזון שאפתח לו, ויבטל אותי מכוונתי, לכן קודם שהתחלתי ברכת המזון, התפללתי לה' יתעלה בזו הלשון: "יוצרי ובוראי, הצילני שלא יבוא שום אדם אצלי בעת ברכת מזוני שלא יבטל כוונתי הטובה".

ואחר ברכת מזוני אם לא היה ביטול משום אדם, נתתי הודאה לה' יתעלה בשמחה עצומה על זה בזה הלשון: "מודה אני לפניך יוצרי ובוראי שהצלתי מביטול הכוונה ברכת המזון זו".

מסילות לאמונה

פרקים במסילות ישרים וארחות צדיקים

מהברואים הרעים ביותר.

בשנותיו האחרונות בארץ הקודש, בהיותו חולה, התקיימה פעם שמחת נישואין באותו מלון בו שכב הסבא. התלמיד שטיפל בו יצא לכמה דקות להקשיב לצלילי השמחה. כשחזר, הוכיח אותו הסבא: "איך אתה יכול לשמוע קול שמחה כשלפניך חולה המתפתל בכאבים!?"

כשתלמידים נכנסו אליו באותם ימים והתנהגו כאילו לא קרה כלום, אמר: כשבני אדם עוברים ליד בית האסורים הם לא מסתכלים בפני האסיר בגלל השתתפות בצער ואי הנעימות לראותם במצבם. חז"ל אומרים שחולה במיטתו דומה לאסיר, מדוע אין אותה הרגשה כלפיו?!

הדדיות גאונית

מעשה שהוזמן הגאון רבי יהודא צדקה זצ"ל, להשמיע שיחה מוסרית בפני התלמידים בישיבת "פורת יוסף", יחד עם הגרב"צ אבא שאול זצ"ל (שהיה תלמידו בנעוריו), ולא הגיעו לידי עמק השוה מי מהם ידבר תחילה - שהרי פותחין בגודל שבחבורה - וכל אחד מהם דרש בתוקף שחברו יהיה הראשון והוא אחריו.

לבסוף גבר רבי יהודא בטענותיו, הגרב"צ נאות להשמיע ראשון את שיחתו, אבל הוא הקדים והתנצל בפני התלמידים: "ידעתם מדוע אני מדבר ראשון? לפי שנפסקה ההלכה "אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן", והנימוק לכך הוא, כדי שישאר בפה טעמו של כזית דמצוה. כיוצא בזה, אלמלי אני מדבר אחרי ראש הישיבה, הרי לא היה נשאר לכם בפה הטעם הערב של דבריו..."

אחר כך כשהגיע תורו אמר רבי יהודא:

"לאמיתו של דבר, הרי היה מן הראוי שלא אדבר כלל, כדי שלא יפוג טעם הדברים הנחמדים ששמעתם זה עתה מפי הגאון הרב בן ציון... אבל מה אעשה שחזקו עלי דברי חברים?"

מקום מגורים, בטרם הגיעו לישוב החדש - רבי מאיר הדרך אותו: "הנה באופן טבעי אתה חושב על עצמך. איך תסתדר במקום המגורים החדש, אבל תדע שחובתך היא מקודם לחשוב איך תוכל להנעים לתושבי העיר. לחשוב על השכנים החדשים ולא משנה מי הם."

באופן דומה הדרך המשגיח אברכים צעירים לקראת כניסתם ללימוד בכלל: "עליכם להצטרף לכולל בו לאברכים יהיה תענוג להימצא במחיצתכם."

את ההשראה לעבודת המידות בישיבת סלבודקא, קיבלו החניכים מראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל.

הצצה ליומנו האישי בדפי קבלותיו, מגלה כי מרבית מקבלותיו הן ביחס לבריות: "השתדלות להיזהר בכבוד חברי בתכלית, בסבלנות, במענה רך".

"להיזהר בכל האפשרי בתכלית מהלבנת פנים בריבים".

"האם קיימת את דברי רבנו יונה שחייב אדם לבקש עצות לטובת חבריו מדי יום ביומו". הוא תובע את עצמו.

מתלמידיו הוא תבע בשיחותיו ללמוד מהברואים. כשבאו החיות במצרים לקיים שליחות ד' להעניש את מצרים, הם נזהרו לא לעבור את הגבול הקצוב להם, על אחת כמה וכמה שאדם נזר הבריאה חייב להיזהר שלא להיכנס בתחום חברו ולא לפגוע בזולת בשום דבר.

הסבא מסלבודקא הוסיף לתלמידיו גם הדרכה מעשית:

כשאנו מסיימים את תפילת 'שמונה עשרה' ופוסעים לאחור ג' פסיעות, יש להיזהר שלא להיכנס לגבול מתפללים אחרים ולא להפריע להם. או כשמתלהבים בתפילה ולפעמים מרימים את הקול, להיזהר לא לבלבל אחרים בתפילה כי אז הוא נכנס בגבול חברו ויותר גרוע

ישנם דברים שאין בהם מצוה מוגדרת, אבל חרוטים הם במידותיו של האדם עד כדי צורך גדול יותר מכל צורך אחר, עד כדי הכרת. פשוט לא יתכן בלי זה.

אצל אישי המוסר חניכי ישיבת 'סלבודקא' שגדלו על ה"בין אדם לחברו" לא היה שייך אחרת.

המשגיח הגה"צ רבי מאיר חדש זצ"ל האיר פעם, כי משה רבנו ע"ה - כשהוא בא לדבר עם בני ישראל - הרי הוא הסיר את המסוה מעל פניו. הוא גילה לעם את פרצופו האנושי. ואילו כיום, כשמדברים עם הזולת, מסתירים את הפנים מאחורי מסיכה...

את המפתח להנהגה עם הזולת, מצא המשגיח רבי מאיר בשתי מילים שאמר הקב"ה לאברהם אבינו. הברכה ניתנה בסדר עלייה. המאחרת חשובה יותר. מה יכול להיות יותר חשוב מ"ואעשך לגוי גדול, ואברכך, ואגדלה שמך"?

אכן יש משהו שהוא יותר גדול:

"והיה ברכה". - להיות מקור ברכה לכל באי עולם!

להיות מקור נובע של נעימות, של שמחה, של הענקת הרגשה טובה לכל מי שבא במחיצתך.

ולהיות לברכה חייב האדם, לא רק כשהחיים זורמים בשלווה. גם בזמן של נסיונות צריך להיות לברכה.

כיוצא בזה מסופר על אחד מתלמידיו שהחליף

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הנס הבא שאירע לר' ישועה דרעי, שמע מפיו מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א:

ר' ישועה חלה במחלת הסרטן. הוא דרש ברופאים, וללא הועיל. כל הטיפולים לא הביאו כל מזור ומרפא לישועתו.

כמי שמאמין בזכות הצדיקים וכוחם הגדול, הוא שם פעמיו לבית העלמין במוגאדור, שם שהה במשך עשרים ואחד יום ברציפות. יום אחרי יום ישב ליד הקבר, כשהוא מתפלל לרפואה שלימה בזכות הצדיק.

באחד הלילות חלם ר' ישועה, כי כ"ק רבי חיים זיע"א ואשתו הרבנית נגלים אליו, הם נתנו לו מים לשתות, וברכו אותו ברפואה שלימה.

כעבור מספר ימים הלך שוב לדרוש ברופאים, אולי ימצאו מזור למחלתו. והנה, כשערכו לו שוב בדיקות גילו שאין בגופו שום זכר למחלה הנוראה.

נס גדול היה כאן - אמרו הרופאים לר' ישועה - הסרטן נעלם כלא היה.

"כששמעתי את הסיפור המדהים הזה - סח לנו מו"ר שליט"א - התבוננתי שמאוד קשה היום למצוא אדם בזמנינו שהוא מסוגל ללכת לבית העלמין למשך תקופה ארוכה ולהתפלל שם יום יום, מתוך אמונה גדולה שהוא יתרפא בזכות הצדיק".

ועוד בענין זה:

גדול ממאיר במוח התגלה אצל אשה אחת מפר"ז. היא פנתה לרופאים בכירים ומומחים בתחום, וכל הרופאים שבדקו את הממצאים הרפואיים נואשו מלטפל בה, והודיעו לה חד משמעית שאינם רואים כל מזור למחלתה הנוראה.

אותה אשה לא התייאשה כלל. פעם אחת החליטה ללכת אל קברו של רבי חיים פינטו זיע"א, ושם לבקש על עצמה. ואמנם, באותו חודש שהיא פקדה את קברו של הצדיק, הגידול נעלם לגמרי כלא היה. ולא זאת אלא, שלאחר מכן היא וכל בני משפחתה חזרו בתשובה שלימה, וזכו להיות יהודים חרדים ונאמנים לדבר ה'.

